

Хроніка культурного та мистецького життя Хмельниччини у травні 2019 року

Обласні свята

До Дня Європи в Україні управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької обласної державної адміністрації, Хмельницький обласний науково-методичний центр культури і мистецтва та Хмельницька обласна філармонія за підтримки Ізяславської районної державної адміністрації презентували **24 травня** в одному з найстаріших міст нашої держави – Ізяславі – єдиному місті в Україні, де збереглася планувальна структура часів [Київської Русі](#), фестиваль «ІЗЯСЛАВ-FEST». Перш за все, даний унікальний проект мав на меті привернути увагу держави, меценатів, поціновувачів минувшини, шанувальників маленьких міст з багатою історією до проблем національної культурної спадщини, зокрема, до унікальної пам'ятки архітектури XVIII століття – палацу князів Сангушків, який сьогодні є руїною і загрожує зовсім зникнути з лиця землі.

В ході фестивалю на стадіоні, поряд з територією колишньої садиби Сангушків, відбулась велика розважальна концертна програма за участю аматорських колективів з Ізяслава, Славути, Нетішина, Полонного, Городка, а також солістів Хмельницького академічного обласного музично-драматичного театру ім.М.Старицького Тетяни Рябініної та Ірини Федоровської. Неймовірні емоції отримали всі присутні від виступів заслуженої артистки України скрипальки Майї Онищук, гурту «Мотор'Ролла» та академічного ансамблю пісні і танцю «Козаки Поділля» Хмельницької обласної філармонії. Розважав гостей ведучий, шоумен, співак Андрій Романіді.

Для поціновувачів класичної та духовної музики у костелі Святого Йосипа пройшли виступ камерного оркестру Хмельницької обласної філармонії та органний концерт заслуженої артистки України Наталії Молдован.

Для всіх бажаючих заступник директора Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, історик, пам'яткоохоронець Сергій Шпаковський провів екскурсію по історичних місцях старовинного Ізяслава.

Учасників фестивалю та гостей привітали начальник управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької обласної державної адміністрації Ірина Трунова та голова Ізяславської районної державної адміністрації Борис Яцков.

Для мешканців та гостей міста господарі організували смачне українське частування. Учасники дійства отримали футболки з логотипом «ІЗЯСЛАВ-FEST» та сувенірні прапорці. Не дивлячись на проливний дощ, всі, хто відвідав «ІЗЯСЛАВ-FEST», отримали неперевершені враження, позитивні емоції, драйв і насолоду від спілкування з провідними творчими колективами та солістами Хмельниччини.

Бібліотечна справа

29 травня відбулася презентація книги “Сучасний, злободенний, вічний” подільської письменниці, громадської діячки, журналістки Любови Сердунич в обласній бібліотеці для дітей імені Т.Г.Шевченка. Видання присвячене 205-й річниці від дня народження Шевченка та увійшло до серії “Золота ліра Поділля”, яку запроваджено управлінням культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької ОДА і видано коштом обласного бюджету. З вітальним словом до авторки звернулася заступник начальника управління культури, національностей, релігій та туризму ОДА Валентина Сергіївна Лукашук.

Любов Андріївна повідала, як відбулося її перше знайомство з творчістю Шевченка, розповіла, чому книга має формат літературно-публіцистичного видання та звернула увагу підлітків на особливий розділ книги “Моя маленька Шевченкіана”. Адже саме в цій частині містяться

поетичні, прозові, публіцистичні твори, світлини з відвідин заходів та певних подій, приурочених відомому світочу нашої нації.

Поважні гості – народний артист України Володимир Смотритель, артист Академічного ансамблю пісні і танцю “Козаки Поділля” Ярослав Камінський виконували твори на слова Шевченка та присвячені Великому Генію. А школярі ділилися власними враженнями від творчості Шевченка та проникливо декламували поезію з книги авторки.

Теплі слова вітання прозвучали і від поета, члена Хмельницької міської літературної спілки “Поділля” Віталія Матеуша.

Музейна справа

До Дня пам’яті і примирення та Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 8 травня в Хмельницькому обласному краєзнавчому музеї відбулось відкриття виставки “Тріумф людини. Мешканці України, які пройшли нацистські концтабори” розробленої Українським інститутом національної пам’яті. Це унікальні матеріали про людей, які пройшли важкі випробування, але не втратили людської гідності, про небайдужість, розділений окраєць хліба, про силу волі, віри і любові, про перемогу надії. Людські долі за дротами таборів Третього Райху.

Вихідці з України були і в Аушвіці, і в Бухенвальді, і в Дахау, і в Равенсбрюку, в інших концтаборах нацистської Німеччини. Вони розчинилися в морі інших національних груп: «росіян», «поляків», «угорців», «румунів». Ми не знаємо, скільки наших співвітчизників пройшли нацистські «млини смерті». Але український вимір концтаборів ілюструють долі українських в’язнів.

8 травня у художньому музеї відбулось відкриття міжнародного виставкового проекту «Ідентифікація»: Любомир Медвідь, Анатолій Мельник, Михайло Туровський. Ідентифікація є тривалим і складним процесом дослідження і пізнання істини. Кожна особа має свій код, закладений при народженні; пізнати який вона намагається усе своє життя. Адже найскладніший шлях – до ідентифікації самої себе, шлях до самості, «кінцевої точки, куди прагне людина у пошуках внутрішньої єдності й гармонії зі світом та власним «я». Саме цей процес людської ідентифікації у просторі і часі досліджують у своїй творчості учасники проекту: народні художники України, академіки НАМУ, Любомир Медвідь, Анатолій Мельник та Михайло Туровський. При цьому кожен робить це у свій спосіб, під певним кутом, використовуючи відповідний ракурс, демонструючи тим самим різні аспекти одного явища.

Світ Любомира Медвідя індивідуалізовано-герметичний, але не егоцентричний. В образних шифрах є шлях кожного, хто потрапляє в круговерть обставин – як пір’їна несеться в безмежному Божому світі, благаючи Всевишнього про ласку. Якщо в творах релігійну рефлексію не унаочнено стилістично, та саме Вона є етичним підмурком християнської метафізики автора – Церквою митця. В цьому секрет порозуміння між художником і глядачем; земля, небо і Бог для них ті ж самі, а «шифри» Л. Медвідя все ж прочитуються, якщо не просто дивишся, – вдивляєшся. Він пише муку існування людини. Тіло, яке в просторі-часі не знає «гравітаційного щастя». Воно летить, йому не судився вертикалізм, розіп’яте, воно волає в поліперспективі дивовижного світу. Живописні візії митця провадять в інші виміри – в ірреальність підсвідомого. Поштовхом до антропософських мистецьких розвідок Любомира Медвідя стала в свій час відома євангельська притча про Блудного Сина. Опрацьовуючи різні варіанти та виконуючи все нові інтерпретації цього мотиву, художник створив багаторівневу авторську міфологію.

Творчі пошуки Анатолія Мельника апелюють до свого роду ікони українства, легендарного персонажу національної культури козака Мамаю, що, за думкою дослідників, уособлює «викристалізовану віками думу народу про свою сутність». Метаморфози внутрішніх станів, рухливість емоційних проявів, легкість переходів – і при тому постійна аналітика, зосередженість і динамізм реакцій – притаманні натурі Анатолія Мельника, цілісно і природньо відбиваються у його живописі. Такі бурхливі настроєві інтонації проявляють незаперечні експресіоністичні нахили автора: інтенсивність акумульованої у його творах напруги, гаряча виразність шарів виплеснутої на полотно фарби, відкрита і рішуча енергетика пензля, мастихіна чи власної долоні під час творчого акту... Його живопис є самодостатнім, дарує радість оку сам по собі. Але його мотиви – будь то пейзажі, портрети, натюрморти, жанрові картини – поза оповідальністю все ж таки спонукають глядача до роздумів. Для Михайла Туровського осягнення людської реальності відбувається через тіло людини: тіло жінки, чоловіка. У системі авторського світогляду їм відведено істотно різні долі. Серед чоловіків – і ділки, і роботяги, і подеколи гнані долею, заляклі на роздоріжжі шукачі істини, які несуть у світ свої надії та свій скепсис; і маргінали із запеклим відчаєм в очах, викинуті на дно суспільства, і ті, хто у виразному відчуженні набуває енергії особистісної самосвідомості. Чоловічі долі уособлюють колізії соціуму. Долі жіночі заводять у колізії екзистенційні. У М. Туровського – «просто жінка»: сповнена загадковості коханка, самовіддана мати. В її образі закумуляовано ідею стабільності, сталості буття. Загалом, людина – в розумінні митця – вічний мандрівник-шукач, що має рятівний дар – ні на чому не зупинятися.

Експонентів привітали друзі, колеги та шанувальники мистецтва, які приїхали з різних куточків України. Окремі слова вітання звучали на адресу Михайла Туровського, який святкував на вернісажі і свій 86 день народження.

Глибокому розумінню творів сприяв музичний супровід камерного оркестру обласної філармонії.